

1 NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**1.1 Produktbeteckning**Handelsnamn: **Lättfix**

Produkttyp: Färdigblandat torrbruk.

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Produkten används som fästmassa och fogmassa för byggkeramik.

Produkten får inte användas på annat sätt än den avsedda användningen enligt ovan.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Namn: Finja Betong AB

Telefon nr: 010 – 455 20 00

Adress: Betongvägen 1
281 93 Finja

Fax nr: 010 – 455 23 92

E-post: miljo@finja.se**1.4 Telefonnummer för nödsituationer**

Akut: 112 - begär Giftinformation

Nödtelefonnummer på företaget:

010 – 455 20 00

Tillgängliga utanför kontorstid:

 Ja Nej**2 FARLIGA EGENSKAPER****2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**

Klassificering enligt förordning 1272/2008/EG Skin Irrit. 2; H315 – Eye dam. 1; H318 – STOT SE 3; H335

Hälsa Damm kan irritera luftvägarna och orsaka hosta. Damm eller stänk från blandningen kan ge bestående ögonskador. Damm verkar irriterande på fuktig hud. Långvarig kontakt med våt cement/bruksblandning kan orsaka frätskador på hud. Ofta återkommande inandning av damm under lång tid ökar risken för att utveckla lungsjukdomar.

Miljö Ej klassificerad som miljöfarlig. Vid kontakt med vatten härdar produkten till en fast massa, som inte är biologiskt nedbrytbar.

Brand Ej klassificerad som brandfarlig.

2.2 Märkningsuppgifter Farofraser:

H315 Irriterar huden.

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Märkning enligt
förordning
1272/2008/EGFaropiktogram och
Signalord

Fara

Säkerhetsfraser:

P261 Undvik att inandas damm.

P280 Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.

P305/351/338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Innehåller: Portlandcement**2.3 Andra faror**

Inga kända

PBT/vPvB-bedömning:

Produkten, bedöms utifrån tillgängliga data, inte innehålla PBT-ämnen (svårnedbrytbara/bioackumulerande/toxiska) eller vPvB-ämnen (mycket svårnedbrytbara och mycket bioackumulerande) enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) bilaga XIII.

3 SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

Klassificering av ingående komponenter enligt CLP-förordningen (1272/2008/EG)

Farligt ämne	Konc.(%)	CAS,EINECS registreringsnummer	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelser
Portlandcement*	20-60	65997-15-1, 266-043-4	STOT SE 3 Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1	H335 H315 H318
Kvartshaltig sand (SiO ₂)**	10-60	14808-60-7, 238-878-4		

* Portlandcementen har naturligt låg kromathalt, gränsvärdet max 2 mg/kg understigs alltid.

** Klassificering av kvarts beror på andelen respirabel kristallin kvarts. Aktuell sand innehåller < 0,1% respirabel kristallin kvarts och är därmed inte klassificerad som hälsofarlig.

Faroangivelser, fulltext, se avsnitt 16.

4 ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmän information: Medtag detta säkerhetsdatablad till behandlande läkare.

Vid inandning: Frisk luft. Skölj näsa - mun och svalg med vatten. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Vid hudkontakt: Tag av förorenade kläder. Tvätta genast huden med tvål och mycket vatten. Om symptom uppstår kontakta läkare.

Vid kontakt med ögonen: Spola omedelbart med mjuk tempererad vattenstråle eller ögonspolvätska i minst 10-15 minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Håll ögonlocken brett isär. Kontakta omedelbart läkare för rådgivning.

Vid förtäring: Drick genast ett par glas vatten eller mjölk/grädde. Framkalla ej kräkning. Kontakta sjukhus eller ring 112 och begär Giftinformationscentralen.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid inandning: Verkar irriterande eller frätande på andningsvägarnas slemhinnor. Långvarig exponering för höga koncentrationer kvartshaltigt damm kan förorsaka lungförändringar (stendammslunga/silikos).

Vid hudkontakt: Frätande i fuktigt tillstånd. Kan ge kraftig irritation eller frätskada. Produkten verkar uttorkande på huden.

Vid kontakt med ögonen: Kan ge kraftig irritation eller frätskada. Risk för allvarlig ögonskada.

Vid förtäring: Sveda i mun och svalg samt magsmärtor. Risk för frätskada.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Kontakta alltid läkare som allmän regel och i alla tveksamma fall eller om besvär kvarstår. Ge aldrig något genom munnen till en medvetslös person. Följ råden som ges i avsnitt 4.1

5 BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Produkten är ej brännbar.

Lämpliga släckmedel

Använd släckmedel som är lämpligt med avseende på omgivningen.

Olämpliga släckmedel

Inga särskilda rekommendationer.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Släckvatten som blandats med produkten kan vara frätande.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid all brandbekämpning bör adekvat skyddsutrustning användas. Heltäckande skyddsutrustning och friskluftsmask rekommenderas.

6 ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Undvik damning. Undvik kontakt med andningsorgan, hud eller ögon. Använd lämplig skyddsutrustning se avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik spridning av damm.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Produktrester samlas försiktigt upp och placeras i lämpliga behållare för avfallshantering. Tvätta området. Undvik dammbildning och spridning av damm. Härdat material kan normalt deponeras som byggavfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För mer information gällande begränsning av exponeringen/personligt skydd eller avfallshantering, se avsnitt 8 och 13.

7 HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Försiktighetsmått

Undvik dammande hantering.

Allmänna råd om hygien på arbetsplatsen

Arbetsplatsen ska ha tillgång till ögonusch med tempererat vatten. Tvätta huden efter varje skift, före måltid, rökning och toalettbesök. Ingen förtäring eller dryck på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras torrt. Öppnad förpackning skall användas snarast.

7.3 Specifik slutanvändning

Se tekniskt datablad för ytterligare information.

8 BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniskt gränsvärde, Sverige

Ämne	Cas-nr	Nivågränsvärde (NGV)	Korttidsvärde (KTV)	Anm
Damm, oorganiskt	---	10 mg/m ³ (inhalerbart) 5 mg/m ³ (respirabelt)	---	
Kvarts (SiO ₂)	14808-60-7	0,1 mg/m ³ (respirabelt)	---	K

Källa: AFS 2015:7 (Hygieniska gränsvärden)

8.2 Begränsning av exponeringenLämpliga tekniska kontrollåtgärder

Undvik dammande hantering. Använd god allmänventilation och lokal processventilation vid risk för dammbildning.

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögonskydd/ansiktsskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk ska heltäckande skyddsglasögon användas.

Hudskydd/Handskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall skyddshandskar användas (naturgummi, neopren eller PVC). Skyddskläder används efter behov.

Andningsskydd: Vid dammande hantering ska andningsskydd med partikelfilter P3 användas.

Termisk fara: Ej tillämpligt för produkten.

Begränsning av miljöexponering: Se avsnitt 6 och 13.

9 FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**

Utseende:	Vitt pulver
Lukt:	Svag lukt
Lukttröskel:	Ingen information tillgänglig
pH:	I vatten ca 11-13
Smältpunkt:	Ej tillämpligt
Kokpunkt:	Ej tillämpligt
Flampunkt:	Ej tillämpligt
Brännbarhet:	Produkten är ej brännbar
Avdunstningshastighet:	Ej tillämpligt
Ångtryck:	Ej tillämpligt
Ångdensitet:	Ej tillämpligt
Relativ densitet:	ca 1450 kg/m ³ (skrymdensitet)
Löslighet i vatten:	Blandbar
Fördelningskoefficient:	Ej tillämpligt
Självantändningstemperatur:	Ej tillämpligt
Sönderfallstemperatur:	Ej tillämpligt
Viskositet:	Ej tillämpligt
Explosiva egenskaper:	Ej tillämpligt
Oxiderande egenskaper:	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Ingen annan information finns tillgänglig för produkten.

10 STABILITET OCH REAKTIVITET

- 10.1 Reaktivitet** Stabil vid vanlig användning.
- 10.2 Kemisk stabilitet** Produkten är stabil vid användning enligt leverantörens anvisningar.
- 10.3 Risken för farliga reaktioner** Inga kända.
- 10.4 Förhållanden som ska undvikas** Undvik fukt.
- 10.5 Oförenliga material** Undvik kontakt med vatten om det inte gäller användning av produkten enligt anvisning. Aluminiumpulver, alkalimetaller och alkaliska jordartsmetaller kan reagera med vått murbruk eller betong och frisätta väte. Produkten reagerar häftigt med värmeutveckling när den blandas med syra.
- 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter** Inga kända.

11 TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

- Akut toxicitet Produkten är inte klassificerad som akut toxisk.
- Irritation Produkten är klassificerad som irriterande för ögon, hud och vid inandning. Förtäring kan orsaka kraftig irritation av mun, svalg och tarmkanal.
- Frätande effekt Produkten är inte klassificerad som frätande avseende risk för allvarlig ögonskador. Produkten kan vara frätande i fuktigt tillstånd och det är risk för frätskador vid långvarig kontakt med våt produkt eller fuktig hud. Damm och partiklar eller stänk av våt cement i ögonen orsakar stark sveda och kan ge frätskador samt bestående synskada.
- Sensibilisering Produkten är inte klassificerad som sensibiliserande. Innehåller spår av krom. Kan ge allergiska besvär för redan sensibiliserade personer.
- Toxicitet vid upprepad dosering Långvarig exponering för höga koncentrationer kvartshaltigt damm kan förorsaka lungförändring (stendammslunga/silikos).
- Cancerogenitet Produkten är inte klassificerad som cancerogen.
- Mutagenitet Produkten är inte klassificerad som mutagen.
- Reproduktionstoxicitet Produkten är inte klassificerad som reproduktionstoxisk.

12 EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Allmän effekt

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig. Ekologiska data för produkten finns ej tillgängligt.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten består huvudsakligen av oorganiska föreningar som inte är biologiskt nedbrytbara. Inga data finns på nedbrytbarhet av produktens andra komponenter.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ingen information finns tillgänglig för produkten.

12.4 Rörlighet i jord

Ingen information finns tillgänglig för produkten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB- bedömning

PBT/vPvB-bedömning:

Produkten, bedöms utifrån tillgängliga data, inte innehålla PBT-ämnen (svårnedbrytbara/bioackumulerande/toxiska) eller vPvB-ämnen (mycket svårnedbrytbara och mycket bioackumulerande) enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter

Kontakt med vatten ger högt pH som kan vara skadligt för vattenlevande organismer.

13 AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Icke härdade produktrester klassificeras som farligt avfall men härdade produktrester hanteras som byggavfall. För avfallsbehandling ska en lämplig avfallskod användas (se Avfallsförordningen SFS 2011:927). Det är avfallsinnehavarens skyldighet att välja en lämplig avfallskod kopplad till industrisektor och process.

Förslag på avfallskod enligt Avfallsförordningen 2011:927, icke härdad produkt:

20 01 15* - Basiskt avfall

17 09 03* - Blandat bygg- och rivningsavfall

Förslag på avfallskoder enligt Avfallsförordningen 2011:927, härdad produkt:

17 09 04 - Annat blandat bygg- och rivningsavfall

14 TRANSPORT INFORMATION

Produkten är inte klassificerad som farligt gods.

14.1 UN-nummer	Ej tillämpligt
14.2 Officiell transportbenämning	Ej tillämpligt
14.3 Faroklass för transport	Ej tillämpligt
14.4 Förpackningsgrupp	Ej tillämpligt
14.5 Miljöfaror	Ej tillämpligt
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Ej tillämpligt
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden:	Ej tillämpligt

15 GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Nationella bestämmelser: Följ gällande kvartsföreskrift (AFS 1992:16)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts för produkten.

16 ANNAN INFORMATION

Faroangivelser i fulltext från avsnitt 3.2

Faroangivelser:

- H315 – Irriterar huden
- H317 – Kan orsaka allergisk hudreaktion.
- H318 – Orsakar allvarliga ögonskador.
- H335 – Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Revision

Denna version av säkerhetsdatabladet ersätter alla tidigare versioner.

Viktiga litteraturreferenser och källor för data

Leverantörernas säkerhetsdatablad

ESIS (European Chemical Substances Information System) <http://esis.jrc.ec.europa.eu/>

IMA Europe, Position Paper (February 2010) "Classification and labelling of respirable crystalline silica (RCS)"